

Załącznik do Uchwały
Nr XXX/173/2013
Rady Gminy w Grudziądzu
z dnia 20 marca 2013 r.

***Plan odnowy miejscowości
Pienki Królewskie
na lata 2013 - 2020***

Listopad 2012 r.

SPIS TREŚCI

WSTĘP	3
I CHARAKTERYSTYKA MIEJSCOWOŚCI	4
1. POŁOŻENIE MIEJSCOWOŚCI.....	4
2. PRZYNALEŻNOŚĆ ADMINISTRACYJNA	4
2.1. Mapa Polski z podziałem na województwa	4
2.2. Mapa Województwa Kujawsko-Pomorskiego z podziałem na powiaty.....	5
2.3. Mapa Powiatu Grudziądzkiego z podziałem na gminy	5
2.4. Mapa Gminy Grudziądz z podziałem na sołectwa	6
3. POWIERZCHNIA SOŁECTWA PIENKI KRÓLEWSKIE	7
4. LICZBA LUDNOŚCI	9
5. HISTORIA MIEJSCOWOŚCI PIENKI KRÓLEWSKIE	11
6. STRUKTURA PRZESTRZENNA MIEJSCOWOŚCI PIENKI KRÓLEWSKIE	13
II INWENTARYZACJA ZASOBÓW SŁUŻĄCYCH ODNOWIE MIEJSCOWOŚCI.....	15
1. ZASOBY PRZYRODNICZE	15
2. DZIEDZICTWO KULTUROWE	18
2.1. Obiekty o wartościach historycznych	18
2.2. Stanowiska archeologiczne.....	21
3. OBIEKTY I TERENY.....	22
4. INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA.....	23
5. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA.....	24
6. GOSPODARKA I ROLNICTWO.....	26
6.1. Gospodarka	26
6.2. Rolnictwo.....	26
6.3. Klasyfikacja gleb	28
6.4. Struktura użytków.....	31
7. KAPITAŁ SPOŁECZNY I LUDZKI.....	31
III OCENA MOCNYCH I SŁABYCH STRON MIEJSCOWOŚCI	32
IV OPIS PLANOWANYCH ZADAŃ INWESTYCYJNYCH I PRZEDSIĘWZIEĆ NA LATA 2013-2020.....	33
V OPIS I CHARAKTERYSTYKA OBSZARÓW O SZCZEGÓLNYM ZNACZENIU DLA ZASPOKOJENIA POTRZEB MIESZKAŃCÓW, SPRZYJAJĄCYCH NAWIĄZYWANIU KONTAKTÓW SPOŁECZNYCH, ZE WZGLĘDU NA ICH POŁOŻENIE ORAZ CECHY FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNE	35
VI PODSUMOWANIE	37

WSTĘP

Podstawą rozwoju miejscowości Pieńki Królewskie jest wypracowanie dokumentu pn. „*Plan Odnowy Miejscowości Pieńki Królewskie*” oraz kierunki jego rozwoju na kolejne lata 2013-2020 wraz z celami, kierunkami i zadaniami inwestycyjnymi.

Wypracowanie takiego planu jest możliwe tylko w wyniku aktywnego współdziałania mieszkańców, którzy najlepiej potrafią określić potrzeby swojej społeczności. Stąd niniejszy „*Plan*” jest efektem otwartej dyskusji mieszkańców, prowadzonej w formie spotkań, zebrań i warsztatów, w trakcie których mieszkańcy sołectwa decydowali o przyszłości i kierunkach rozwoju swojej wsi.

Opracowanie, a następnie wdrożenie planu odnowy wiąże się z określonymi korzyściami dla społeczności lokalnej polegającej na:

- odbudowie i wzmocnieniu tożsamości kulturowej oraz aktywizacji mieszkańców poprzez programy edukacyjno-kulturalne, kierowane do różnych grup mieszkańców, w szczególności dzieci i młodzieży, seniorów, kobiet;
- wzroście atrakcyjności życia społeczno-kulturowego na wsi;
- wdrażaniu pozytywnych zmian akceptowanych przez mieszkańców;
- aktywacji społeczności lokalnej – wzroście tożsamości z miejscem zamieszkania i stopnia integracji mieszkańców wokół działania na rzecz środowiska – miejscowości.

I. Charakterystyka miejscowości

1. Położenie miejscowości

Miejscowość Pieńki Królewskie położona jest na podmokłych terenach Basenu Grudziądzkiego, w odległości ok. 8 km na południe od centrum Grudziądza. Miejscowość graniczy: od zachodu z Szynychem, od wschodu z Białym Borem, a od południa z Małym Rudnikiem. Od północy natomiast sąsiaduje z grudziądzką dzielnicą Mniszek. Dzięki bliskiemu sąsiedztwu z granicami administracyjnymi miasta Grudziądza, wieś Pieńki Królewskie ma zapewnione dobre połączenia komunikacyjne.

2. Przynależność administracyjna

Kraj: Polska

Województwo: Kujawsko–Pomorskie

Powiat: Grudziądzki

Gmina: Grudziądz

Miejscowość: Pieńki Królewskie

2.1. Mapa Polski z podziałem na województwa

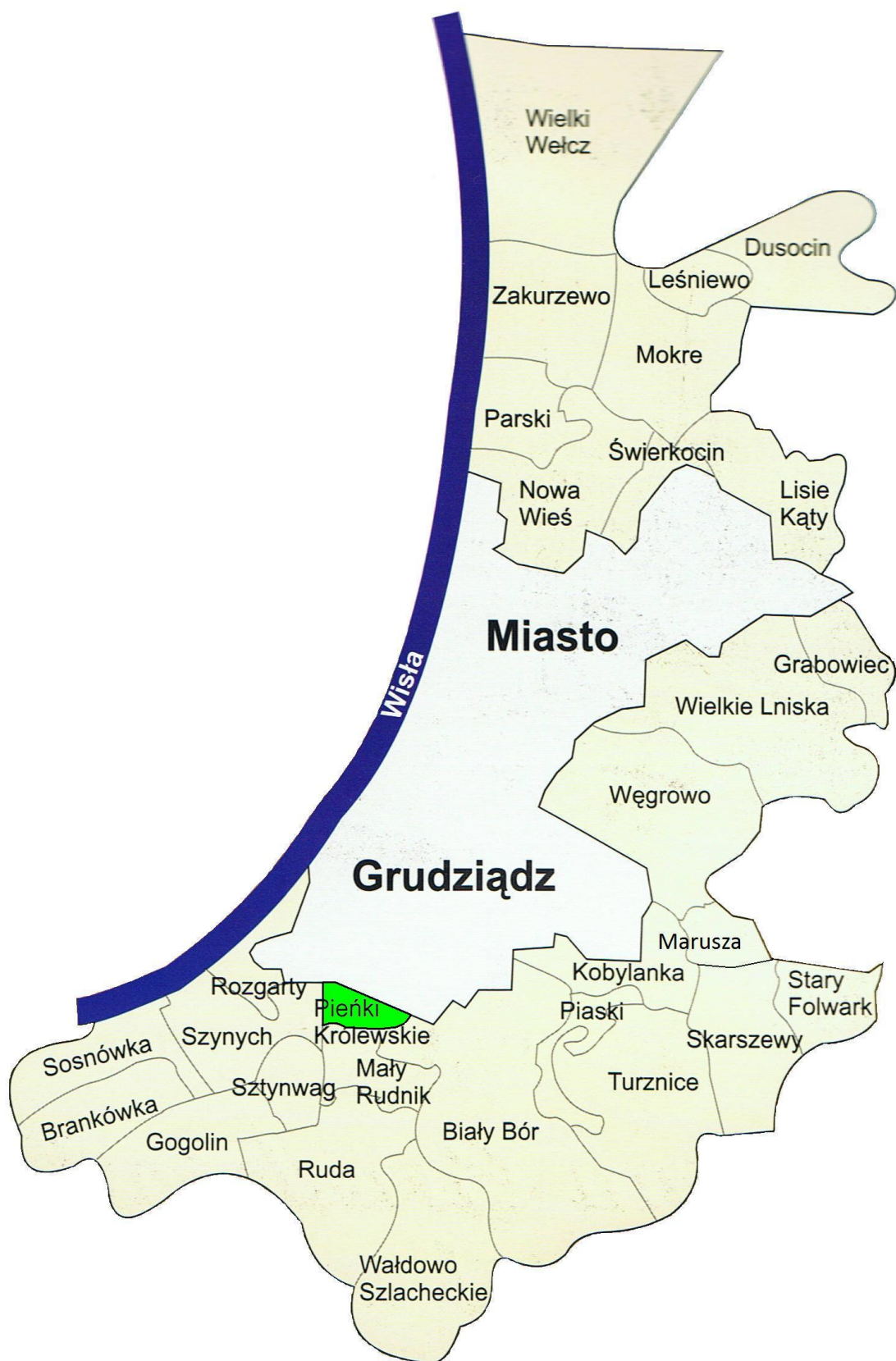
2.2 Mapa Województwa Kujawsko-Pomorskiego z podziałem na powiaty

2.3. Mapa Powiatu Grudziądzkiego z podziałem na gminy

2.4. Mapa Gminy Grudziądz z podziałem na sołectwa

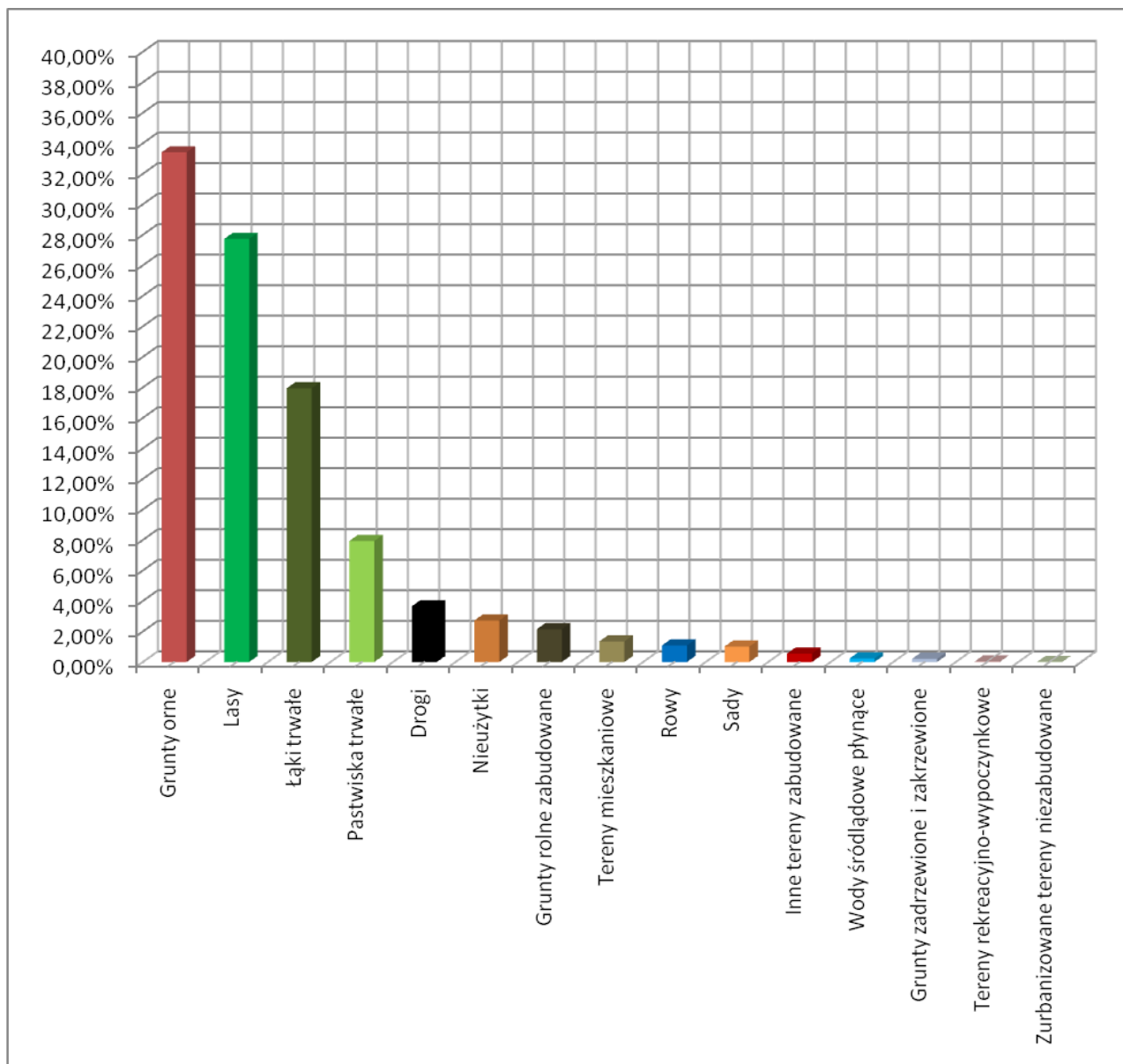

3. Powierzchnia Sołectwa Pieńki Królewskie

Powierzchnia Pieńek Królewskich wynosi 190,0086 ha, co czyni je jednym z najmniejszych sołectw na terenie Gminy Grudziądz. Najwięcej, bo ponad 33% powierzchni sołectwa stanowią grunty orne i zajmują blisko 64 ha. Na drugim miejscu uplasowały się lasy o łącznej powierzchni 52,6842 ha. Trzecie miejsce pod względem powierzchni zajmują łąki – 34,0836 ha. Z kolei pastwiska zajmują ponad 15 ha. Także sieć komunikacyjna zajmuje wysokie miejsce pod względem powierzchni i wynosi dokładnie 6,9295 ha. Powierzchnia pozostałych użytków waha się od 5,1688 do 0,0400 ha, a szczegółowe zestawienie gruntów dla obrębu Pieńki Królewskie przedstawia poniższa tabela i wykres:

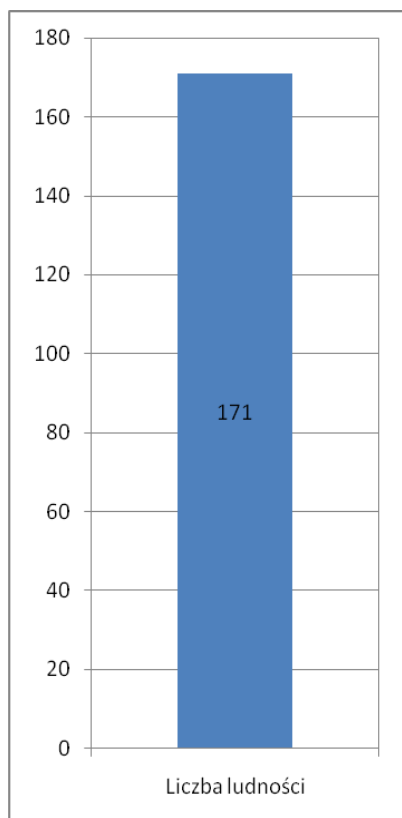
Powierzchnia [ha] z tego:	190,0086	100,00%
Grunty orne	63,4857	33,41%
Lasy	52,6842	27,73%
Łąki trwałe	34,0836	17,94%
Pastwiska trwałe	15,0590	7,93%
Drogi	6,9295	3,65%
Nieżytki	5,1688	2,72%
Grunty rolne zabudowane	4,0937	2,15%
Tereny mieszkaniowe	2,5662	1,35%
Rowy	2,0580	1,08%
Sady	1,9126	1,01%
Inne tereny zabudowane	1,0398	0,55%
Wody śródlądowe płynące	0,4355	0,23%
Grunty zadrzewione i zakrzewione	0,3920	0,21%
Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe	0,0600	0,03%
Zurbanizowane tereny niezabudowane	0,0400	0,01%

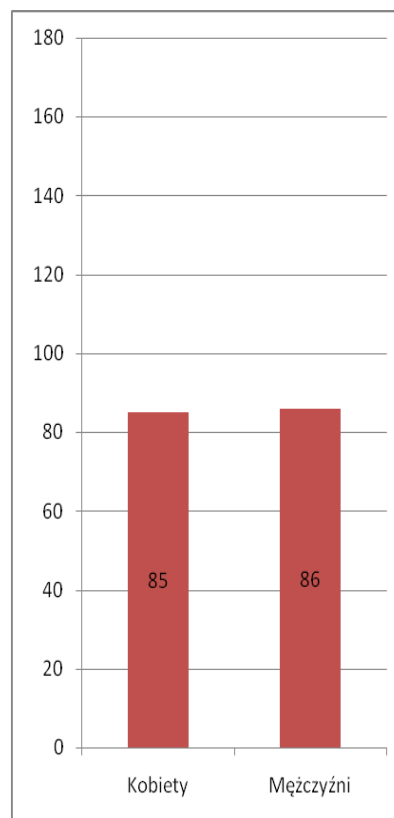
4. Liczba ludności

Pieńki Królewskie są sołectwem słabo zaludnionym. Liczba ludności na dzień 25.10.2012 r. wynosiła 171 mieszkańców – 85 kobiet i 86 mężczyzn. Stosunek procentowy wynosił: 49,71% kobiety ; 50,29% mężczyźni. Szczegółowe dane z podziałem na kategorie wiekowe przedstawia poniższa tabela oraz wykresy:

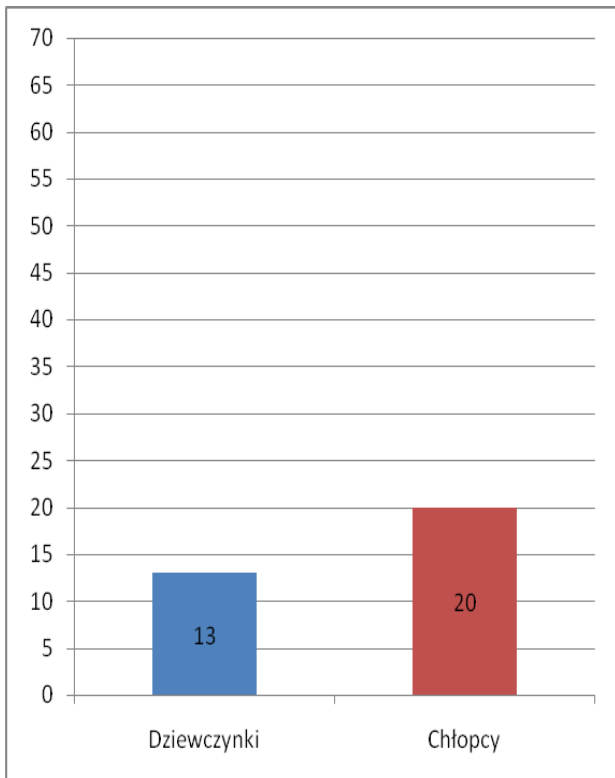
Liczba ludności	Kobiety	Mężczyźni
171	85	86
0 - 13 lat		
Ogółem	Dziewczynki	Chłopcy
33	13	20
14 - 18 lat		
Ogółem	Dziewczęta	Chłopcy
12	7	5
19 i więcej lat		
Ogółem	Kobiety	Mężczyźni
126	65	61

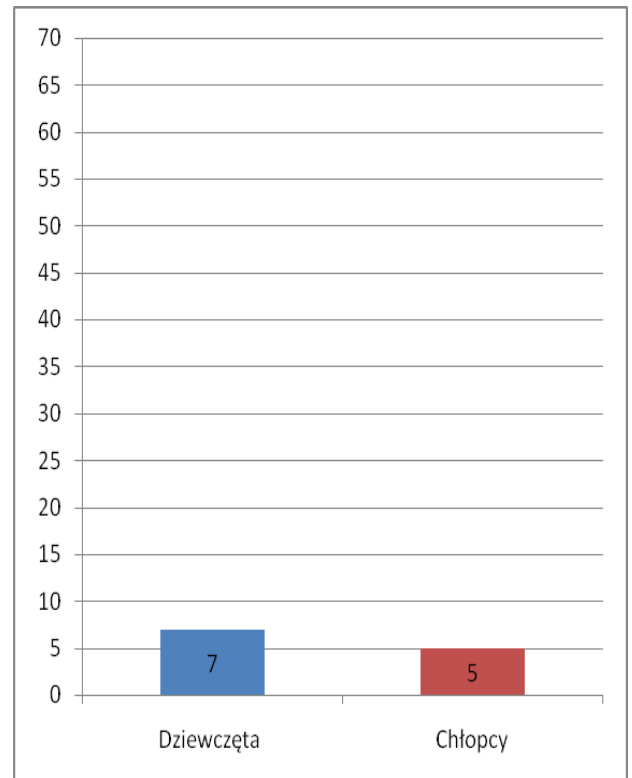
Wykres 1. Całkowita liczba ludności

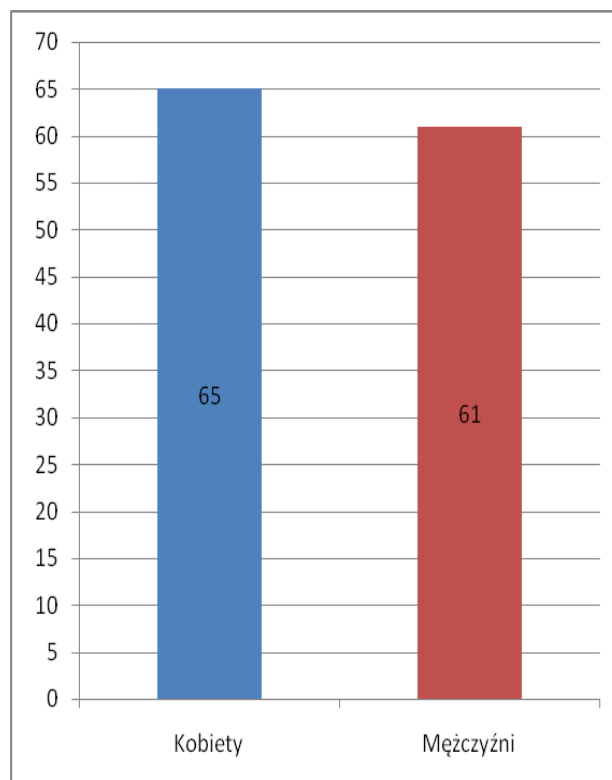
Wykres 2. Całkowita liczba kobiet i mężczyzn

Wykres 3. Ogółem dziewczynek i chłopców 0-13 lat

Wykres 4. Ogółem dziewcząt i chłopców 14-18 lat

Wykres 5. Ogółem kobiet i mężczyzn 19 i więcej lat

5. Historia miejscowości Pieńki Królewskie

Miejscowość Pieńki Królewskie została założona w 1756 r. Na przełomie lat miejscowości były nadawane następujące nazwy: 1756 r. – Pientki, z niemieckiego Koeniglich Pientken. W XVIII wieku Pieńki Królewskie były niewielką osadą na terenie należącym do zamku w Grudziądzu, założoną w 1756 r. przez grudziądzkiego administratora starostwa Ludwika Karczewskiego. Pięć lat później, w 1761 r., Król August III potwierdził jego prawa przywilejem erekcyjnym. Według protokołu powizytacyjnego z 1765 roku pięciu rolników: Christian Mallon, Christian Meller, David Finte, Michel Lewart i Peter Luft posiadało tutaj w dzierżawie czasowej łącznie cztery włóki i płaciło za czynsz w wysokości 72 florenów. Goldbeck wymienia w swej topografii (1789 rok) Pieńki jako wieś królewską o czterech dymach. Uwłaszczenie rolników nastąpiło w 1804 roku, ale na włościan nałożono obowiązek płacenia czynszu w naturze w postaci: żyta, pomocy w zbieraniu żywności dla wojska, paszy dla koni i budowie twierdzy, jak również w polowaniu na wilki oraz przez dostarczanie siły roboczej do budowy mostów łyżwowych na Wiśle w odległości do 2 mil.

W 1868 roku zamieszkiwało w Pieńkach 28 ewangelików i 1 osoba wyznania rzymskokatolickiego. Z kolejnych danych pochodzących z 1896 roku wynika, iż gmina Pieńki Królewskie liczyła 123 hektary i 42 mieszkańców.

Pieńki Królewskie to wieś, której parafia założona została w 1958 r. Zbudowany został niewielki kościół, w którym raz w miesiącu pastor z Grudziądza odprawiał nabożeństwo. Obecnie jest to kościół parafii rzymskokatolickiej pw. Św. Andrzeja Boboli, do której należą też miejscowości Biały Bór, Mały Rudnik i Sztynwag.

Do czasu II wojny światowej teren obecnej parafii zamieszkiwało wielu wyznawców kościoła ewangelickiego. Znaczna odległość do kościoła w Piaskach czy innych świątyń spowodowała, iż dzięki wysiłkom ewangelików

tutaj mieszkających wybudowano kościół w Pieńkach dla miejscowych wiernych. Po zakończeniu II wojny światowej większość ewangelików pochodzenia niemieckiego opuściła te tereny, a zniszczoną po wojnie świątynię przekazano katolikom. Po przywróceniu kościoła do użyteczności poświęcono go pod wezwaniem św. Andrzeja Boboli.

W marcu 1958 roku ks. Biskup Kazimierz Józef Kowalski erygował parafię p.w. św. Andrzeja Boboli w Grudziądzu – Mniszku. Wydzielił ją z obszaru parafii Podwyższenia Krzyża Świętego w Grudziądzu i parafii św. Marcina w Sarnowie. Teren nowo powstałej parafii obejmował: Pieńki Królewskie, Rządź P.G.R. oraz baraki nad Wisłą k. Rządza, Mniszek i Rudnik.

Od czasu powstania parafii, zarządzał nią proboszcz ks. Tadeusz Brygman, aż do 1981 roku. Kolejnym proboszczem został ks. Józef Lipski, którego wielką zasługą jest wybudowanie dwóch kościołów filialnych – w trudnych czasach, w jakich znajdował się nasz kraj. Dzięki staraniom ks. Józefa Lipskiego, ks. Biskup Andrzej Suski 1 stycznia 2006 roku dokonał podziału parafii na dwie odrębne: św. Józefa Oblubieńca w Grudziądzu-Mniszku i św. Andrzeja Boboli w Pieńkach Królewskich. Proboszczem parafii w Pieńkach Królewskich został ks. Bogdan Tułodziecki, dotychczasowy wikariusz, a proboszczem parafii w Mniszku został ks. Kanonik Józef Lipski.

Według nowego podziału parafia św. Andrzeja Boboli obejmuje: Biały Bór – część (1 km), Mały Rudnik (3 km), Pieńki Królewskie (1 km), Ruda – część (3 km), Sztynwag (3 km). W obrębie parafii zamieszkuje 1 370 osób, z czego liczba wiernych wynosi 1 320 osób – są to dane z marca 2008 roku.

6. Struktura przestrzenna miejscowości Pieńki Królewskie

Miejscowość Pieńki Królewskie położona jest na obszarze ograniczonym drogą krajową nr 55 (rys.1) z Grudziądza do Stolna od wschodu, drogą powiatową nr 1621C (rys.2) z Grudziądza do Chełmna od południa, drogą do dawnego folwarku Rządź od zachodu i rzeką Rudniczanką – od północy. Przez centrum wsi natomiast biegnie droga gminna nr 40153C (rys.3). Pieńki Królewskie to miejscowość o zabudowie skupionej po obu stronach drogi z Chełmna do Grudziądza, część zabudowań jest rozproszona. Formę rozproszoną stanowią głównie gospodarstwa rolne. We wsi nie ma także wyodrębnionych konkretnie ulic o własnych nazwach.

Uzupełnieniem zabudowy mieszkaniowej są zlokalizowane w miejscowości obiekty usługowe i usługowo-handlowe, które stanowią jednocześnie obsługę podróżnych.

Rys.1

Rys.2

Rys.3

Rys.4

W drugiej połowie grudnia 2012 roku nastąpić ma otwarcie zjazdu z Grudziądza na autostradę A1 (rys.4), której odcinek relacji Nowe Marzy – Toruń przebiega nieopodal centrum wsi Pieńki Królewskie.

Krajobraz wsi podmiejski, wzbogacony śródpolnymi i przydrożnymi zadrzewieniami. Obszar pagórkowaty, bogaty w zarośla.

II. Inwentaryzacja zasobów służących odnowie miejscowości

1. Zasoby przyrodnicze

Zgodnie z ustawą o ochronie przyrody z dnia 16 października 1991r. (Dz. U. Nr 114, poz. 492, ze zm.), obszar chronionego krajobrazu obejmuje wyróżniające się krajobrazowo tereny o różnych typach ekosystemów i ich zagospodarowanie powinno

zapewnić stan względnej równowagi ekologicznej systemów przyrodniczych. W przypadku naszej gminy dotyczy to głównie znacznej powierzchni lasów, m.in. w rejonie Pieniek Królewskich (rys.5). Lasy spełniają nie tylko poważną funkcję gospodarczą, ale również nie mniej ważną rolę pozaprodukcyjną o charakterze ochronnym, klimatycznym, zdrowotnym i estetycznym. Większość tych lasów zaliczana jest równocześnie do kilku kategorii ochronności, m.in. glebochronnych i wodochronnych. Powierzchnia lasów w Pieńkach Królewskich wynosi niewiele ponad 52 ha, z czego 22,62 ha to lasy prywatne. Pod względem typów siedliskowych dominuje bór świeży, w którym przeważa sosna z nielicznym udziałem brzozy brodawkowatej, świerku i dębu szypułkowego. Podszyt nie jest bogaty, w przeciwieństwie do runa, w którym występuje m.in. borówka czernica i brusznica. Mniejsze powierzchnie zajmuje bór mieszany, który występuje na żyzniejszych piaskach gliniastych o nieco lepszych warunkach uwilgocenia. W skład drzewostanu wchodzi: sosna, dąb, grab i brzoza brodawkowata. Podszyt jest bogaty, składający się m.in. z leszczyny, kruszyny, jarzębiny.

Na terenie miejscowości Pieńki Królewskie występują zwarte enklawy zieleni, na które składają się parki i założenia podworskie o obszarze obejmującym 1,2 ha, a także ogrody działkowe, tworzące swoiste skupiska zieleni krajobrazowej i wypoczynkowej.

Szczególnym walorem krajobrazowym na omawianym obszarze jest jezioro zlokalizowane przy drodze powiatowej nr 1621C relacji Chełmno – Mniszek, o powierzchni 4 ha i objętości 80 tys. m³. Jezioro to funkcjonuje w powiązaniu z rowem

szczegółowym zasilającym rzekę Młynówkę. Dzięki temu odgrywa ono także ważną funkcję zabezpieczającą przed powodzią. Mianowicie, jedną z form zapobiegania powodziom jest retencja, czyli możliwość magazynowania wód powierzchniowych. W przypadku w/wym. zbiornika wodnego mówi się o tzw. „małej retencji”. Jego pojemność retencyjna wynosi $V = 30$ tys. m³.

Niestety, aktualnie jeziora nie posiadają większego znaczenia rekreacyjnego, ulegając powolnemu zanikowi w wyniku zamulania, zarastania i niewłaściwej gospodarki ludzkiej.

Dzięki zarybianiu Wisły w Grudziądzu i okolicach, na wysokości miejscowości Pieńki Królewskie występuje wiele gatunków ryb. Żyją tu między innymi: trocie, szczupaki, sandacze, okonie, klenie oraz bolenie, co sprawia, że ten nadwiślański rejon jest bardzo atrakcyjny dla wędkarzy. Problemem są jednak zanieczyszczenia wody powstające w wyniku prowadzenia nierolniczej działalności gospodarczej – zanieczyszczenia przemysłowe.

W północnej części sołectwa, za osiedlem mieszkaniowym, znajdują się także małej wielkości, prywatne stawy rybne (rys.7).

Przez zabudowany teren wsi biegnie także wąska struga o nazwie Rudniczanka regulująca stan wód opadowo – gruntowych.

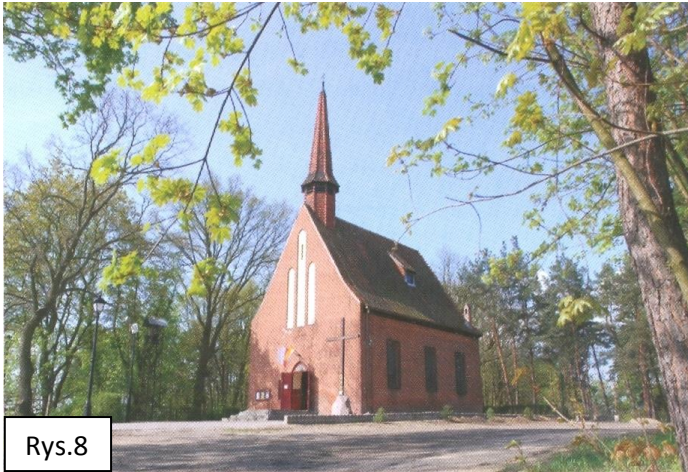

Rys.7

Problemem, z którym borykają się wszystkie sołectwa i Pieńki Królewskie nie stanowią tutaj wyjątku, jest zanieczyszczenie powietrza. Szczególnie dużą emisją zanieczyszczeń charakteryzuje się transport drogowy. Szacuje się, że w ogólnej emisji tlenku węgla 22% stanowią emisje z dróg, w emisji dwutlenku azotu 16,8% pochodzi z transportu drogowego, a w emisji niemetanowych lotnych związków organicznych 24,7% emisji przypada na transport drogowy. Największej emisji drogowej należy się jednak spodziewać wzdłuż głównych dróg o znaczeniu krajowym i regionalnym, m.in. sąsiadującej z Pieńkami Królewskimi drogi krajowej nr 55 relacji Nowy Dwór Gdański – Malbork – Kwidzyn – Grudziądz – Stolno oraz drogi powiatowej nr 1621C relacji Chełmno – Mniszek. Ponadto źródłem zanieczyszczeń powietrza, zwłaszcza w okresie zimowym, są lokalne kotłownie, które powodują wzrost tzw. niskiej emisji oraz tzw. zanieczyszczenia importowane.

2. Dziedzictwo kulturowe

2.1. Obiekty o wartościach historycznych

Rys.8

Najcenniejszym zabytkiem w miejscowości Pieńki Królewskie jest Kościół rzymskokatolicki pw. Św. Andrzeja Boboli (rys.8) z początku XX wieku (1911 r.). Początkowo był to kościół ewangelicki, od 1948 r. katolicki,

od 1958 r. parafialny dla Mniszka. Na belkach dachowych kościelnych widnieją daty i nazwiska – prawdopodobnie budowniczych kościoła: E. Olschewski Maler 1908; Kaffmann Maler 1908; Zanrot 1908. Kościół św. Andrzeja Boboli wybudowany jest w stylu neogotyckim – nadwiślańskim, nie orientowany, murowany z cegły. Wzniesiony jest na rzucie prostokąta, zamkniętego trójbocznie od zachodu, mieszczącego w tej części prezbiterium (rys.9). Do południowego boku kościoła, przy południowo-zachodnim narożniku przylega kwadratowa zakrystia. Otwory wejściowe i okienne mają wykrój ostrosłupowy. Kościół kryty

Rys.9

jest dwuspadowym dachem (dachówka karpiówka ułożona w łuskę), a zwieńczenie stanowi ośmioboczna, strzelista wieżyczka, kryta ostrosłupowym dachem (trudno dostępna przy remontach). Kościół ten nie ma kruchty, co jest rzadko spotykane.

Rys.10

Wewnątrz kościół jest otynkowany. Sklepienie ma beczkowe, drewniane, również otynkowane. Nad trzecią część długości nawy wysunięty jest chór. Kościół, jeszcze jako ewangelicki, posiadał organy piszczałkowe, które zostały zrabowane w czasie II wojny światowej.

Dawniej wnętrze kościoła zdobiła polichromia figurowa o tematyce eucharystycznej i dekoracyjna z symbolami Sakramentów Świętych. Główny ołtarz murowany był z cegły, bez nastawy, z mosiężnymi lichtarzami, znajdował

się tam obraz: Jezus wiedziony na pustkowiu. Obecnie na ścianie głównego ołtarza (rys.10) znajduje się obraz św. Andrzeja Boboli oraz duży krzyż i tabernakulum. Do naszych czasów przetrwały stacje Drogi Krzyżowej oraz figury: Jezusa (Serce Pana Jezusa), Matki Boskiej Różańcowej, św. Antoniego, św. Teresy od Dzieciątka Jezus.

Kościół po wojnie był zniszczony i brakowało podstawowego wyposażenia do sprawowania liturgii. Pierwszą znaczną inwestycją był zakup dzwonu, który umieszczono za kościołem na drewnianej konstrukcji. Naczynia liturgiczne nie były przechowywane w kościele – początkowo nosił je ze sobą kościelny – Jan Kuczowski, a później przywożone były przez księdza z Szynycha. W parafii mocno przeżywano misje święte. Pierwsze odbyły się w dniach 15 – 22 kwietnia 1951 r. W ostatnim dniu rekolekcji poświęcony został misyjny krzyż, który ustawiono przed kościołem. Na krzyżu widnieją tablice upamiętniające poszczególne misje święte (rys.11).

Za czasów księdza T. Brygmana, w latach 1965-66 wymieniono posadzkę w prezbiterium i kościele (poprzednia wykonana była z czerwonej, nierównej cegły). Nawieziono dużo ziemi, z której wykonano drogę od szosy do kościoła i drogę procesyjną wokół świątyni, a także zrobiono ogrodzenie. Około 1967 roku usunięto ze ścian duże zawilgocenie i nałożono nowy tynk na ściany. Podczas

Rys.11

śłużby następnego proboszcza ks. J. Lipskiego utworzono parking dla pojazdów. W latach 1999-2000 przeprowadzono remont dachu, oczyszczono i zaimpregnowano wszystkie więźby i belki dachowe. Zrobiono nowe ławki w świątyni, oczyszczono i wymalowano cały kościół.

W latach 2006-2007 zainstalowano piec olejowy do ogrzewania świątyni. Zrobiono z kamienia granitowego stylizowany chodnik i plac przed kościołem oraz założono nowe latarnie do oświetlenia posesji kościelnej. W 2008 roku wykonano wokół świątyni drogę procesyjną, również z kamienia granitowego. Przeprowadzono także remont zakrystii i wykonano nowe meble. Obecnie kościół jest wystarczająco wyposażony w szaty i naczynia liturgiczne. Życzeniem księdza proboszcza i wiernych jest, aby powstała przy kościele salka do spotkań dla młodzieży i grup modlitewnych wraz z nową plebanią (obecna plebania jest oddalona od kościoła o ok. 200 m.).

Rys.12

W Pieńkach Królewskich znajduje się również cmentarz żołnierzy radzieckich poległych w II wojnie światowej (rys.12), Założony w 1946 r. na rozwidleniu dróg z Grudziądza do Stolna i do

Chelмна. Dziś cmentarz, jako miejsce pamięci, jest nieczynny, ale zachowany w dobrym stanie. Na pierwszym planie znajdują się rzędy mogił, w których spoczywają ciała 578 żołnierzy 65 armii 2 Frontu Białoruskiego. Całość uzupełnia posadowiony na głównej osi pomnik w formie obelisku. Ochrona układu przestrzennego, mogił i zieleni bez wpisu do rejestru zabytków. Tuż przy cmentarzu znajduje się także niewielka forma architektoniczna murowana – przydrożna kapliczka z figurką Matki Boskiej (rys.13).

Rys.13

2.2. Stanowiska archeologiczne

Zgodnie z Systemem Ewidencji Stanowisk Archeologicznych przygotowanym przez Oddział Wojewódzki w Toruniu Państwowej Służby Ochrony Zabytków, wyróżniono w Pieńkach Królewskich następujące stanowiska archeologiczne:

Δ Obszar AZP 31-44:

1. Pieńki Królewskie, stanowisko 1 – wczesne średniowiecze, późne średniowiecze;
2. Pieńki Królewskie, stanowisko 2 – chronologia nieokreślona;
3. Pieńki Królewskie, stanowisko 3 – neolit, okres rzymski;
4. Pieńki Królewskie, stanowisko 4 – wczesny okres rzymski;
5. Pieńki Królewskie, stanowisko 5 – epoka brązu, laten, okres rzymski;
6. Pieńki Królewskie, stanowisko 6 – wczesne średniowiecze.

3. Obiekty i tereny

Tereny położone na południowy-zachód od Grudziądza są raczej słabo znane pod względem krajoznawczo-turystycznym, jednak w pełni zasługują na poznanie. Dzięki swojemu położeniu z dala od miejskiego szumu dla wytrwałego turysty czy przyrodnika jest to idealny obszar do wędrówki, fotografii i obserwacji dzikiej przyrody. Organizowane są także wycieczki po wytyczonym tzw. niebieskim szlaku turystycznym Grudziądz – Klamry (przez Jezioro Rudnik – Mniszek – Pieńki Królewskie – Mały Rudnik – Sztynwag – Gogolin – Zalesie – Wielkie Łunawy – Małe Łunawy – Wabcz) – łącznie około 28 km., zachęcające mieszkańców większych ośrodków miejskich ulokowanych niedaleko wsi do czynnego poznawania Pieniek i jego okolic. Przez Pieńki Królewskie przebiega także międzynarodowa trasa rowerowa R-1.

Prywatna plaża z obiektem wodnym (rys.14) to miejsce wypoczynku oraz rekreacji, gdzie w okresie letnim wolny czas spędzają mieszkańcy

Rys.14

wsi, miasta i okolic. Jest to także idealne miejsce dla pasjonatów wędkowania.

Na terenie sołectwa znajduje się także pole namiotowe i kempingowe. Z racji bliskiego położenia od Wielkiego Jeziora Rudnickiego jest to miejsce sprzyjające turystycznym wyjazdom osób zamieszkujących dalsze rejony Polski.

Ponadto w Pieńkach Królewskich od 1997 r. funkcjonuje Park linowy (rys.15). Jest to specjalnie przygotowany teren do zabaw z użyciem lin, gdzie wolny czas mogą spędzać zarówno dzieci, młodzież jak i starsze osoby.

Zapewniają niezapomniane wrażenia, adrenalinę i wysiłek na świeżym powietrzu. Obecnie parki linowe cieszą się dużą popularnością w Europie i na świecie, są jedną z najbardziej popularnych form spędzania wolnego czasu. Park linowy w Pieńkach Królewskich nie ma jednak charakteru otwartego. Działa on na zasadzie wynajęcia w celu zorganizowania imprez okolicznościowych, czy spotkań integracyjnych.

4. Infrastruktura społeczna

Jedynym obiektem użyteczności publicznej w Pieńkach Królewskich jest Kościół rzymskokatolicki pw. Św. Andrzeja Boboli zlokalizowany przy drodze krajowej nr 55 relacji Nowy Dwór Gdański – Malbork – Kwidzyn – Grudziądz – Stolno. Przy kościele działają różne stowarzyszenia i grupy modlitewne. Dla ministrantów i lektorów corocznie organizuje się wycieczki i obozy rekreacyjno – wypoczynkowe, najczęściej w góry i nad morze. Dzieci i młodzież z parafii chętnie grają ze swoim księdzem w piłkę nożną na miejscowym boisku i jeżdżą na rowerach po okolicy. Odbywają się również wspólne festyny, biesiady i ogniska organizowane dla wszystkich mieszkańców.

Poza tym w Pieńkach Królewskich nie ma innych obiektów kultury i sztuki, takich jak muzea, biblioteki, czy izby pamięci. Najbliższą taką placówką kulturalną jest Gminny Ośrodek Kultury w miejscowości Mały Rudnik oddalony o ok. 2 km.

We wsi nie ma także szkoły. Dzieci z miejscowości uczęszczają do Zespołu Szkół w Rudzie. W tamtejszej świetlicy organizowane są także zabawy dla uczniów. Najmłodszy mieszkańcy mogą uczęszczać do Gminnego Przedszkola w Małym Rudniku.

We wsi nie ma również Ochotniczej Straży Pożarnej. Najbliższa baza OSP znajduje się w miejscowości Mały Rudnik oddalonej o ok. 2 km.

Mieszkańcy Pieńek Królewskich mają także utrudniony dostęp do usług medycznych. W tym celu korzystają z Wiejskiego Ośrodka Zdrowia w Małym Rudniku, który świadczy podstawową opiekę zdrowotną, ambulatoryjną, stacjonarną i dochodzącą. Jednostka ta podlega bezpośrednio Zakładowi Opieki Zdrowotnej Gminy Grudziądz.

5. Infrastruktura techniczna

W Pieńkach Królewskich znajduje się sieć telekomunikacyjna oraz elektryczna. Dzięki temu wszystkie istniejące gospodarstwa domowe posiadają dostęp do sieci energetycznej o mocy zaspokajającej potrzeby mieszkańców.

We wsi znajduje się także sieć wodociągowa oddana do użytku w 2008 r. Podłączono do niej większość gospodarstw, co wiąże się z dostarczaniem czystej, zdrowej wody spełniającej wszelkie normy i wymogi. Wciąż brakuje jednak sieci kanalizacyjnej, a ścieki odprowadzane są najczęściej do przydomowych szamb.

Na terenie miejscowości projektowana jest także sieć gazociągowa, której budowa zaplanowana jest na drugą połowę 2013 roku.

Na chwilę obecną wywozem odpadów komunalnych zajmuje się Przedsiębiorstwo Usług Miejskich w Grudziądzu, z którym umowę mają podpisaną 42 gospodarstwa, a także Miejskie Wodociągi i Oczyszczalnia Sp. z o.o. (6 gospodarstw). Odpady po procesie segregacji trafiają na wysypisko śmieci w Zakurzewie.

Od 1 lipca 2013 roku obowiązki w zakresie gospodarki odpadami będzie realizować Gmina Grudziądz.

Rys.16

Jeżeli chodzi o inwestycje infrastrukturalne, to na uwagę zasługuje zadanie pn. „Budowa chodnika wraz z oświetleniem w ciągu drogi krajowej nr 55” (rys.16). Projekt ten zrealizowany został w 2009 r. W jego wyniku wybudowano chodnik o szerokości 1,5 m i długości 850 m wraz z oświetleniem drogowym łączący Pieńki Królewskie z Białym Borem. Realizacja tego zadania zdecydowanie poprawiła bezpieczeństwo ruchu pieszego na tym odcinku drogi i poprawiła komfort życia mieszkańców. Cała inwestycja zamknęła się w kwocie 292 189,43 zł brutto.

6. Gospodarka i rolnictwo

6.1. Gospodarka

Tereny przemysłowe to obiekty produkcyjne położone na terenie Pieniek Królewskich. Są to m.in. Zakład Produkcji Artykułów Gumowych Sławomir Cerski i Mariusz Cerski, Zakład Produkcyjno – Handlowy „LAZUREK” zajmujący się obróbką mechaniczną elementów metalowych, czy zakład produkujący meble F.P.U. MDC. Ponadto w sołectwie istnieją mniejsze przedsiębiorstwa o charakterze prywatnym, głównie w branży spożywczo-przemysłowej, elektrycznej, budowlanej, usługowo-handlowej, czy mechaniki pojazdowej.

6.2. Rolnictwo

Na terenie miejscowości Pieńki Królewskie znajdują się 34 gospodarstwa rolne o łącznej powierzchni 172,5677 ha, w tym:

- o powierzchni od 1 do 2 ha – 7 gospodarstw
- o powierzchni od 2 do 5 ha – 11 gospodarstw
- o powierzchni od 5 do 7 ha – 2 gospodarstwa
- o powierzchni od 7 do 10 ha – 1 gospodarstwo
- o powierzchni od 10 do 15 ha – 10 gospodarstw
- o powierzchni powyżej 15 ha – 3 gospodarstwa

Teren miejscowości ma charakter rolniczy i ogrodniczy. Przeważają grunty orne (rys.17), a ich powierzchnia wynosi 63,4857 ha. 49,06% tych gruntów to grunty VI klasy. Pozostałe to grunty V klasy (21,52%) i IV klasy (29,42%).

Gleby są bardzo ważnym

Rys.17

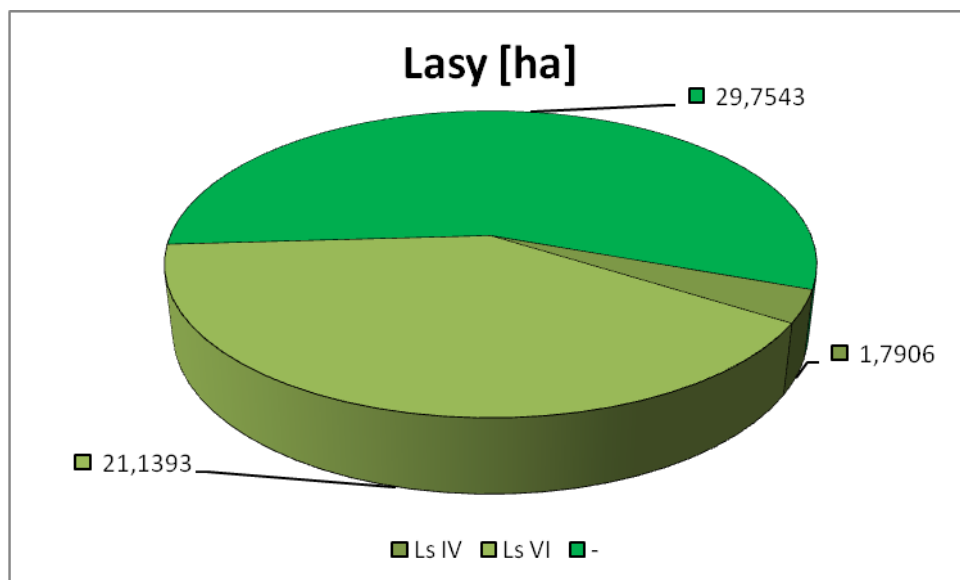
elementem środowiska przyrodniczego, mającym bezpośredni wpływ na wartość gospodarczą danego obszaru. Powstają one w wyniku działania czynników fizycznych (abiotycznych) i organicznych (biotycznych). Zachodzi w nich ciągły proces przemiany substancji organicznej w mineralną i odwrotnie. O wartości użytkowej decyduje wiele elementów. W Pieńkach Królewskich zdecydowana większość gleb charakteryzuje się bardzo wysoką zawartością magnezu, średnią zawartością potasu oraz średnią i niską zawartością fosforu. Bardzo istotne znaczenie dla oceny jakości i przydatności gleb ma znajomość ich odczynu. W Pieńkach Królewskich przeważają gleby o odczynie obojętnym (45%), a także lekko kwaśnym (35%) i kwaśnym (20%). Stąd też konieczność wapniowania jest zbędna aż w przypadku 70% z nich. Bardziej szczegółowe dane odnośnie zawartości fosforu, potasu, magnezu oraz odczynie gleb przedstawia poniższa tabela:

Gleby w Pieńkach Królewskich	Odczyn					Potrzeby wapniowania					Zawartość														
											Fosforu					Potasu					Magnezu				
	b.kw	kw	l .kw.	ob	zas	K	P.	W	O	Z	BN	N	Ś	W	BW	BN	N	Ś	W	BW	BN	N	Ś	W	BW
	0	20	35	45	0	0	10	15	5	70	5	35	30	10	20	15	35	30	20	0	0	15	15	10	60

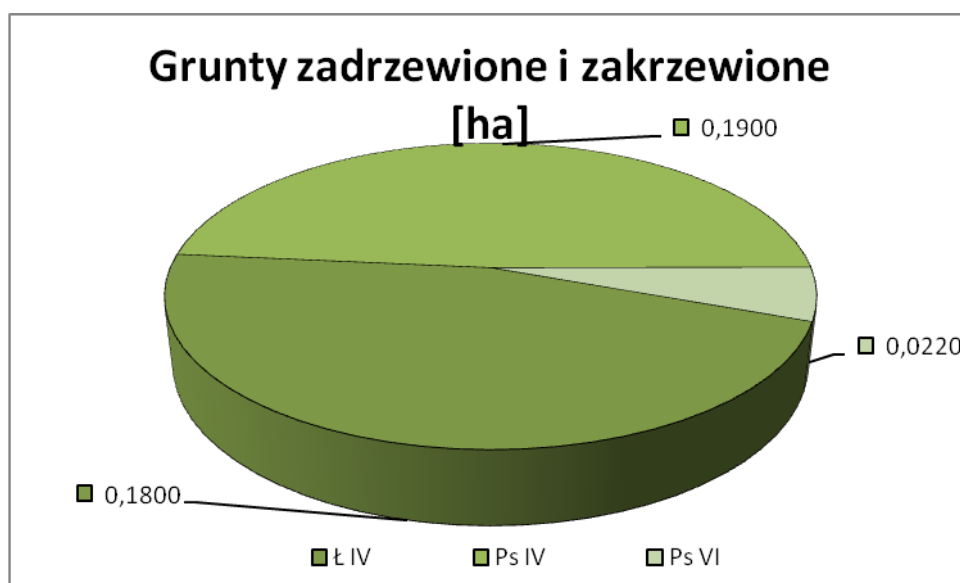
Odczyn: "b.k." - bardzo kwaśny, "kw" - kwaśny, "l.kw." - lekko kwaśny, "ob." - obojętny, "zas." - zasadowy
 Potrzeby wapniowania: "K" - konieczne, "P" - potrzebne, "W" - wymagane, "O" - obojętne, "Z" - zbędne
 Zawartość: "BN" - bardzo niska, "N" - niska, "Ś" - średnia, "W" - wysoka, "BW" - bardzo wysoka

6.3. Klasyfikacja gleb

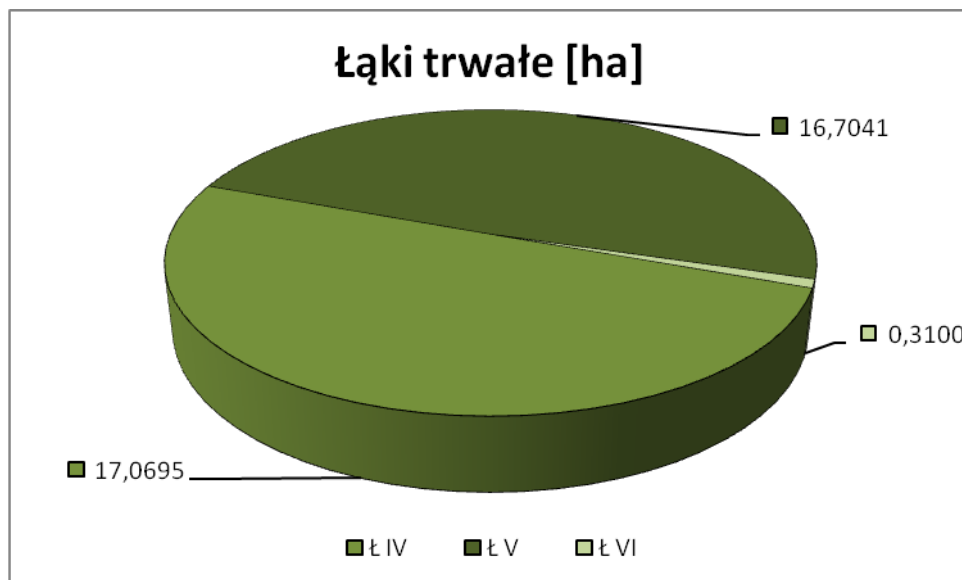
Lasy [ha]		
Ls IV	Ls VI	-
1,7906	21,1393	29,7543

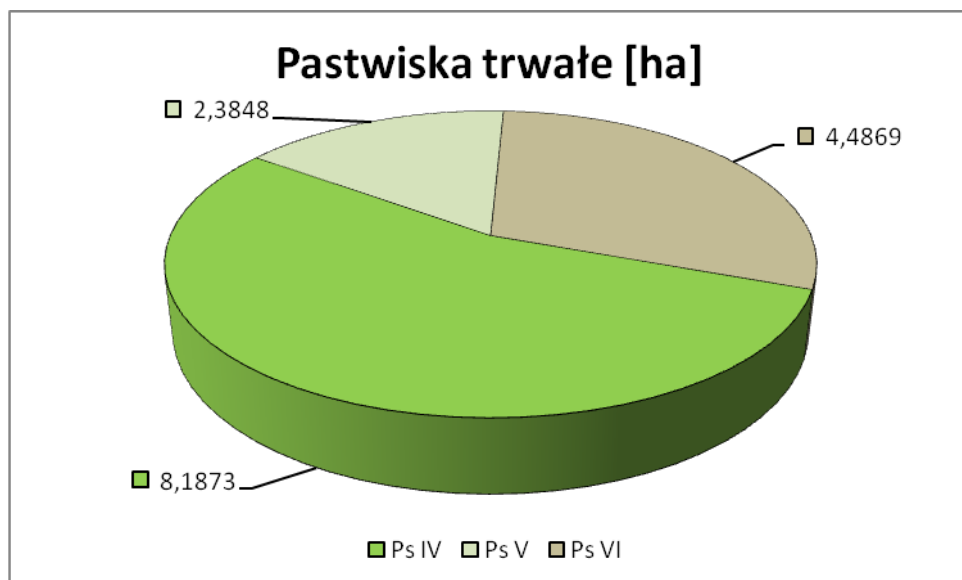
Grunty zadrzewione i zakrzewione [ha]		
Ł IV	Ps IV	Ps VI
0,1800	0,1900	0,0220

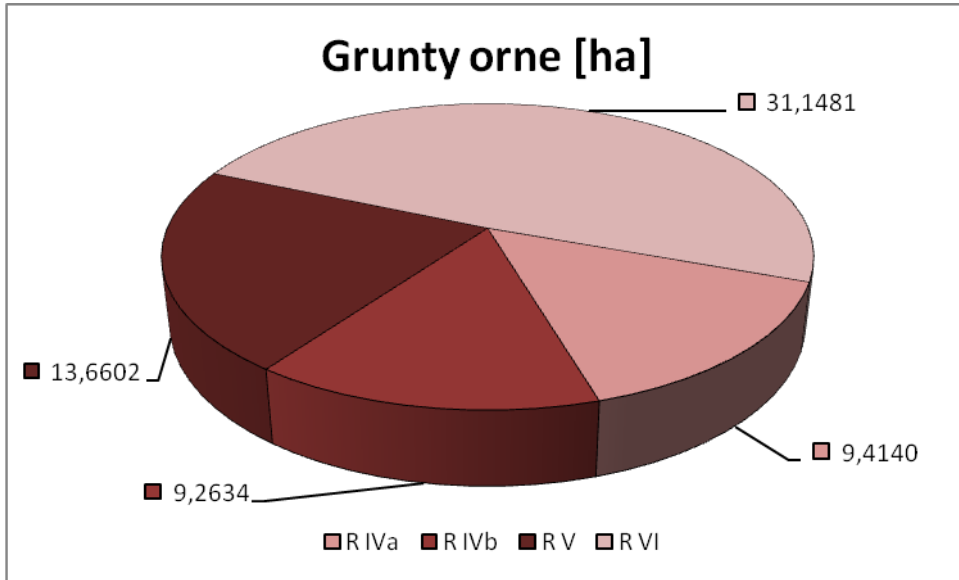
Łąki trwałe [ha]		
Ł IV	Ł V	Ł VI
17,0695	16,7041	0,3100

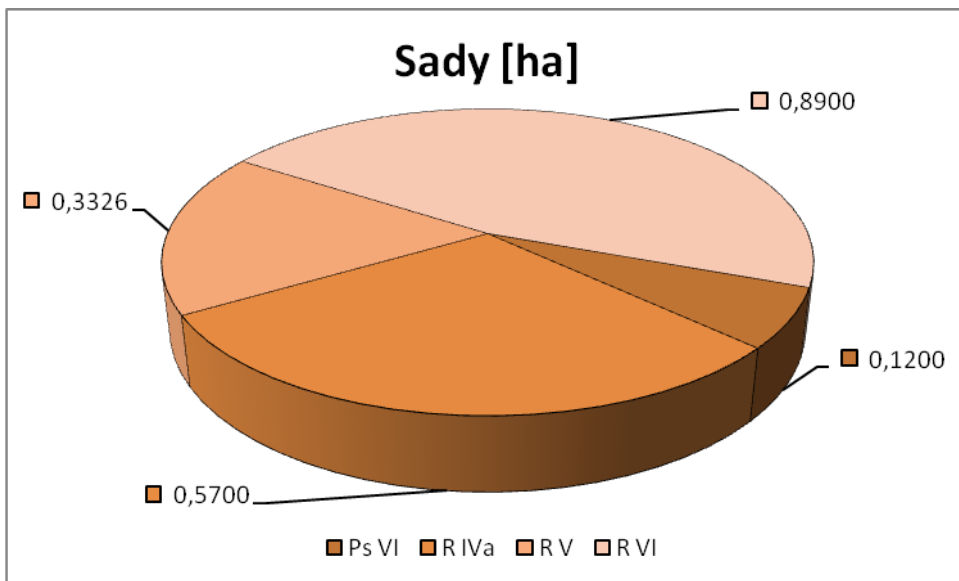
Pastwiska trwałe [ha]		
Ps IV	Ps V	Ps VI
8,1873	2,3848	4,4869

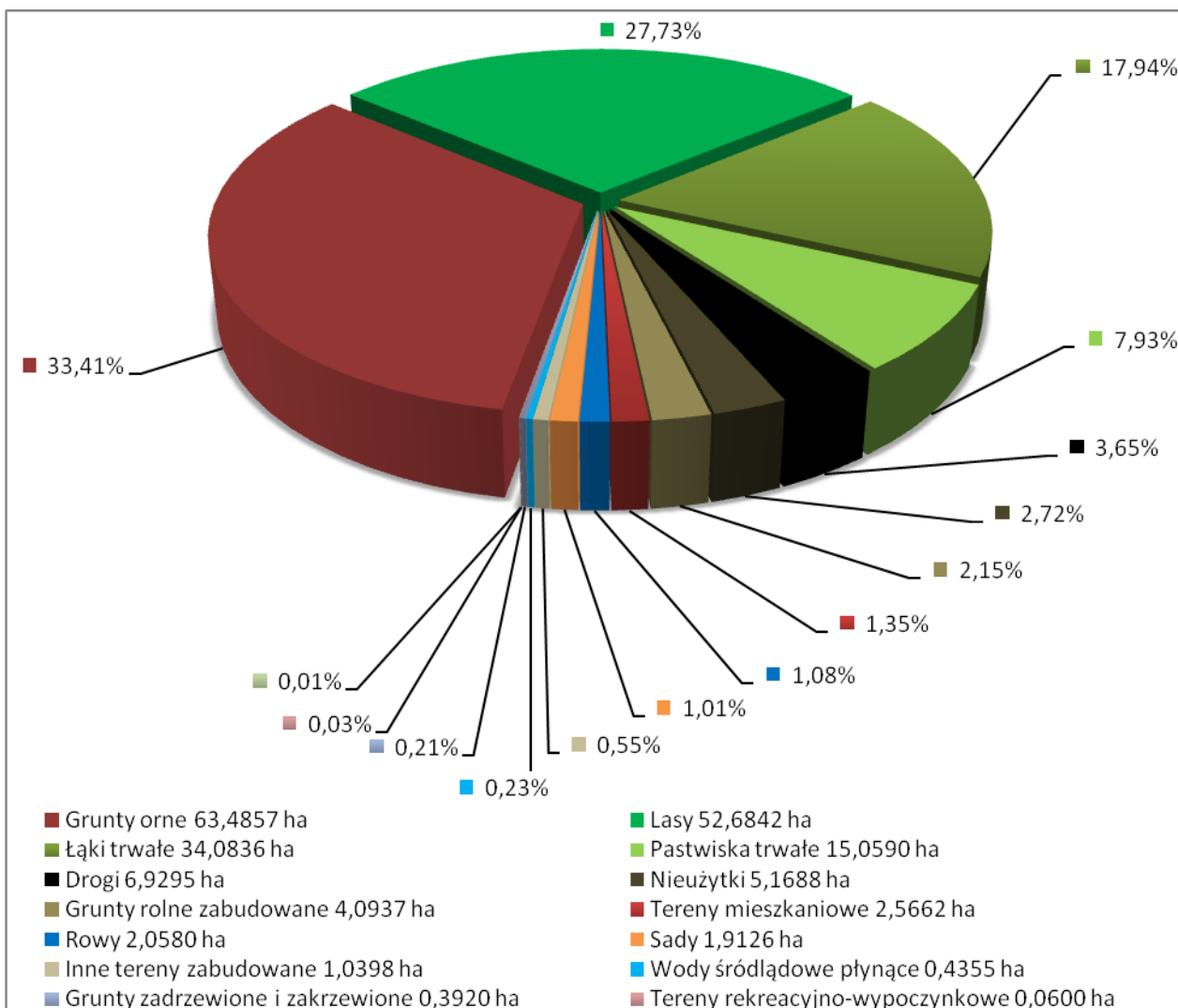
Grunty orne [ha]			
R IVa	R IVb	R V	R VI
9,4140	9,2634	13,6602	31,1481

Sady [ha]			
Ps VI	R IVa	R V	R VI
0,1200	0,5700	0,3326	0,8900

6.4. Struktura użytków

7. Kapitał społeczny i ludzki

Działalność samorządu wsi wspiera zbiórkami miejscowe społeczeństwo i ludność okolicznych wsi. Organizowane są m.in.: festyny, obchody Dnia Dziecka, choinki dla dzieci, święto plonu, Dzień Matki, czy spotkania wigilijne. Ponadto corocznie z budżetu Gminy Grudziądz wydzielane są środki finansowe w ramach podjętej uchwały Rady Gminy z funduszu sołectkiego na bieżącą działalność sołectwa.

III. Ocena mocnych i słabych stron miejscowości

Wykorzystanie Analizy SWOT daje możliwość przeanalizowania mocnych i słabych stron sołectwa Pieńki Królewskie wobec stawianych przez otoczenie szans, jak i zagrożeń. Pozwala również na przedstawienie informacji w przestrzennej, uporządkowanej formie.

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> • Położenie geograficzne • Sieć wodociągowa, energetyczna i telekomunikacyjna • Atrakcyjny pod względem turystycznym teren • Bliskość drogi krajowej nr 55 oraz drogi powiatowej relacji Grudziądz – Chełmno • Dogodne warunki pod zabudowę 	<ul style="list-style-type: none"> • Brak sieci kanalizacyjnej • Słaba jakość wód gruntowych • Słabo rozwinięta infrastruktura turystyczna (brak gospodarstw agroturystycznych) • Brak oświetlenia wsi • Wysokie bezrobocie • Migracja ludzi młodych, wykształconych • Utrudniony dostęp do informacji • Brak dostępu do szerokopasmowego Internetu • Brak inwestorów • Zaniehbana melioracja
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> • Bliskość Autostrady A1 • Budowa sieci gazociągowej • Możliwość pozyskiwania środków pomocowych z Programów Unijnych • Wykorzystanie środków strukturalnych Unii Europejskiej • Migracja ludzi z miasta na wieś • Rozwój małych i średnich przedsiębiorstw 	<ul style="list-style-type: none"> • Brak stabilnego prawa • Słabość gospodarcza miasta Grudziądz • Brak przychylnego klimatu dla inwestora na poziomie kraju • Brak perspektyw szybkiego wyjścia z bezrobocia w kraju • Brak klarownych programów gospodarczych

Ocenę mocnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń sołectwa Pieńki Królewskie dokonali sami mieszkańcy wyrażając swoje opinie i uwagi na zebraniach wiejskich organizowanych przez Sołtysa i Radę Sołecką. Wszelkie uwagi, opinie i sugestie zostały przedstawione w powyższej Analizie SWOT, z której jasno wynikają cechy wyróżniające naszą miejscowość spośród innych w gminie, nasz potencjał gospodarczy oraz szanse i bariery.

IV. Opis planowanych zadań inwestycyjnych i przedsięwzięć na lata 2013-2020

Lp.	Nazwa zadania	Cel	Przeznaczenie	Harmonogram Realizacji	Koszt	Źródło finansowania
1	Budowa chodnika przy drodze powiatowej nr 1621C relacji Chełmno – Mniszek na odcinku wsi Pieńki Królewskie	Zwiększenie bezpieczeństwa ruchu pieszo-rowerowego na tym odcinku drogi	Mieszkańcy wsi Pieńki Królewskie oraz inni użytkownicy	2013 – 2014	150 000 zł	Starostwo Powiatowe ; Unia Europejska
2	Modernizacja drogi powiatowej nr 1621C relacji Chełmno – Mniszek na odcinku wsi Pieńki Królewskie	Zwiększenie bezpieczeństwa ruchu drogowego na tym odcinku drogi	Mieszkańcy wsi Pieńki Królewskie oraz inni użytkownicy drogi	2015 – 2017	950 000 zł	Starostwo Powiatowe ; Unia Europejska
3	Modernizacja drogi gminnej nr 40153C, obręb Pieńki Królewskie	Zwiększenie bezpieczeństwa ruchu drogowego na tym odcinku drogi	Mieszkańcy wsi Pieńki Królewskie oraz inni użytkownicy drogi	2019 – 2020	2 500 000 zł	Gmina Grudziądz ; Unia Europejska
4	Budowa oświetlenia drogowego przy drodze powiatowej nr 1621C relacji Chełmno – Mniszek na odcinku wsi Pieńki Królewskie	Zwiększenie bezpieczeństwa ruchu drogowego i pieszo-rowerowego oraz komfortu życia mieszkańców	Mieszkańcy wsi Pieńki Królewskie oraz inni użytkownicy drogi	2015 – 2017	100 000 zł	Gmina Grudziądz ; Unia Europejska

5	Budowa pozostałego oświetlenia we wsi Pieńki Królewskie	Zwiększenie bezpieczeństwa ruchu drogowego i pieszo-rowerowego oraz komfortu życia mieszkańców	Mieszkańcy wsi Pieńki Królewskie oraz inni użytkownicy	2018 – 2020	60 000 zł	Gmina Grudziądz ; Unia Europejska
6	Budowa parkingu przy kościele pw. Św. Andrzeja Boboli	Zwiększenie bezpieczeństwa oraz komfortu życia mieszkańców	Mieszkańcy wsi Pieńki Królewskie i inni użytkownicy	2014 – 2015	400 000 zł	Samorząd mieszkańców sołectwa Pieńki Królewskie ; Fundusz kościelny ; Unia Europejska
7	Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków	Zmniejszenie zanieczyszczenia środowiska naturalnego i poprawa komfortu życia mieszkańców	Mieszkańcy wsi Pieńki Królewskie	2014 – 2020	500 000 zł	Gmina Grudziądz ; Unia Europejska
8	Montaż urządzeń wiejskiego placu zabaw w Pieńkach Królewskich	Rozwój sprawności fizycznej dzieci i młodzieży oraz zagospodarowanie wolnego czasu dzieciom z terenu miejscowości	Mieszkańcy sołectwa Pieńki Królewskie	2015	60 000 zł	Gmina Grudziądz ; samorząd mieszkańców sołectwa Pieńki Królewskie ; Unia Europejska
9	Odnowa i konserwacja cmentarza wojennego żołnierzy radzieckich	Zachowanie dziedzictwa kulturowego	Mieszkańcy wsi Pieńki Królewskie oraz potomkowie osób pochowanych na cmentarzu	2015	20 000 zł	Gmina Grudziądz ; samorząd mieszkańców sołectwa Pieńki Królewskie

V. Opis i charakterystyka obszarów o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców, sprzyjających nawiązywaniu kontaktów społecznych, ze względu na ich położenie oraz cechy funkcjonalno – przestrzenne

Miejscowość Pieńki Królewskie położona jest na podmokłych terenach Basenu Grudziądzkiego, w odległości ok. 8 km na południe od centrum Grudziądza. Krajobraz wsi podmiejski, wzbogacony śródpolnymi i przydrożnymi zadrzewieniami.

W sołectwie Pieńki Królewskie znajduje się sieć telekomunikacyjna, energetyczna i wodociągowa. To w znacznej części przyczynia się do poprawy życia mieszkańców. Brak jest jednak sieci kanalizacyjnej. Planowana jest w drugiej połowie 2013 r. budowa sieci gazociągowej.

Przez Pieńki Królewskie biegnie droga krajowa nr 55 relacji Nowy Dwór Gdański – Malbork – Kwidzyn – Grudziądz – Stolno o dużym natężeniu ruchu osobowo – towarowego. Przez centrum wsi przechodzi także droga powiatowa nr 1621C relacji Chełmno – Mniszek o dużym znaczeniu komunikacyjnym.

Głównym, a zarazem jedynym obiektem użyteczności publicznej w miejscowości Pieńki Królewskie jest Kościół rzymskokatolicki pw. Św. Andrzeja Boboli z początku XX wieku.

Zakładane w niniejszym „*Planie*” zadania inwestycyjne z pewnością przyczynią się do poprawy warunków życia na wsi oraz w znaczący sposób uatrakcyjnią przestrzeń publiczną miejscowości.

Wśród wymienionych w „*Planie*” zadań szczególne znaczenie dla mieszkańców wsi ma budowa chodnika przy drodze powiatowej nr 1621C relacji Chełmno – Mniszek wraz z jego oświetleniem. Inwestycja ta

w znaczący sposób przyczyni się do zwiększenia bezpieczeństwa ruchu pieszo – rowerowego na tym odcinku drogi.

Ponadto na uwagę zasługuje także budowa przydomowych oczyszczalni ścieków, która z pewnością przyczyni się do zmniejszenia zanieczyszczenia środowiska naturalnego oraz poprawy komfortu życia mieszkańców wsi.

Także systematyczne modernizacje dróg gminnych i powiatowych oraz ciągów pieszo-rowerowych wraz z oświetleniem drogowym przyczynią się do poprawy warunków komunikacyjnych oraz zwiększenia komfortu życia mieszkańców wsi.

VI. Podsumowanie

Plan Odnowy Miejscowości Pieńki Królewskie jest jednym z najważniejszych elementów odnowy naszej wsi, jej rozwoju oraz poprawy warunków pracy i życia mieszkańców. Sporządzenie i uchwalenie takiego dokumentu stanowi niezbędny warunek przy aplikowaniu o środki finansowe w ramach Programów Pomocowych Unii Europejskiej współfinansowanych z Europejskiego Funduszu na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich.

Opracowany Plan Odnowy Miejscowości Pieńki Królewskie zakłada w przeciągu 7 najbliższych lat realizację kilku zadań, których istotą jest pobudzenie aktywności środowisk lokalnych oraz stymulowanie współpracy na rzecz rozwoju i promocji wartości związanych z miejscową specyfiką społeczną i kulturalną. Zakładane cele „Planu” przewidują wzrost znaczenia naszej wsi poprzez rozwój kultury, sportu, rekreacji oraz infrastruktury.

Marzymy, aby nasza wieś...

...miała przydomowe oczyszczalnie ścieków, jak również została podłączona do sieci gazociągowej. Chcielibyśmy, aby wieś posiadała także stałe łącza internetowe, lepszą komunikację z sąsiednimi miastami i gminami, a także miała zmodernizowaną infrastrukturę drogową i turystyczną.

Bylibyśmy szczęśliwi...

...gdyby udało się pozyskać fundusze na rozwój małej przedsiębiorczości w sołectwie Pieńki Królewskie, co pomogłoby w zatrzymaniu zdolnej i ambitnej młodzieży. Pragnęlibyśmy także, aby w miejscowości powstał plac zabaw dla dzieci, który pozwoliłby naszym dzieciom rozwijać się i ułatwić nawiązywanie kontaktów poprzez zabawę w grupie rówieśników. Chcielibyśmy również zwiększyć dostęp do zakładów lecznictwa ogólnego i profilowanych poradni.

W oparciu o przeprowadzoną analizę potrzeb mieszkańców głównym ich celem jest dynamiczny i zrównoważony rozwój miejscowości Pieńki Królewskie, poprzez zwiększenie dostępu mieszkańców sołectwa i Gminy Grudziądz do rozwoju nowoczesnej infrastruktury, instytucji kultury oraz szeroko rozumianej komunikacji.